

Innspill til arbeidsgruppens utredning om «Tid til forskning»: Griegakademiet - Institutt for musikk

Bakgrunn: Fakultetsstyret har tatt initiativ til en utredning for å få på plass et felles undervisningsregnskap for fakultetet. Arbeidsgruppens utredning ble gjennomgått i fakultetsstyret (fakultetsstyremøte 5/9, 2019), der fakultetsstyret sendte saken til behandling på instituttene. På Griegakademiet er arbeidsgruppens forslag behandlet i alle instituttets programstyrer:

- programstyret for musikkterapi,
- programstyret for BA og MA i utøvende musikk eller komposisjon,
- programstyret for musikkvitenskap og
- programstyret for PPU

Saken ble diskutert i Instituttrådet den 26.09.2019 (sak 17/19), og deretter ble instituttets innspill diskutert i instituttrådet 14.11.2019.

Kortfattet gjennomgang av innspill fra programstyrene på instituttet

Programstyret i PPU påpeker at fagmiljøet ikke har fått komme med innspill til arbeidsgruppen. De påpeker en del forhold som bør være presist for at de foreslåtte vektingene også skal være anvendelige for PPU. Innspillet stiller spørsmål ved faktorene som er presentert i felles veiledning der faktorene er 5 eller 3, og betoner at faktor 4 bør være norm for teoriorienterte forelesninger, mens faktor 3 bør være norm for mer praktiske gruppeundervisningsformer. Programstyret i PPU foreslår vekting 3 på oppgaveveiledning og vekting 5 på praksisbesøk. Det foreslås til sist vekting 1,5 t per student på opptaksprøver.

Programstyret for musikkterapi mener at verv på institutt og fakultet som en norm bør inngå i den administrative 8%, men at det ved stor belastning i komitearbeid som overstiger 8% bør det bli fratrukket i undervisningsregnskap. Programstyret etterspør timerressurser for planleggingsmøter i faggruppen. De problematiserer forslaget om høy og lav faktor (5 og 3) for forelesninger, og foreslår fremdeles faktor 4 som norm på forelesninger. De stiller videre spørsmål til bruken skillet mellom ressurs for stillingsvurderinger av professor og førsteamanuensis. Programstyret har kommentert endel endringsbehov for ressursbruk i spesifikke emner.

Programstyret i Utøvende musikk eller komposisjon peker på at arbeidsgruppens forslag er et godt grunnlag for å videreutvikle GA sine undervisningsregnskap. Det Programstyret foreslår en noe fleksibel forståelse av hvor arbeidstiden til verv og utvalg skal hentes, der en del slike verv vil inngå i 8% admin ressurs, men med mulighet for individuell beregning i undervisningsregnskapet for ansatte som har særlig store belastning av slike verv. Programstyret anbefaler at rapporten etterfølges av en gjennomgang av alle emner på alle studieprogram på instituttet for å fastsette faktorer. Det anbefales å forenkle regnskapet ved å finne modeller der faste arbeid med opptak, prosjekt, konserter etc går inn i faktor. Ved å inkludere slikt årlig repeterende og forutsigbart arbeid i undervisningsvektingen, kan beregning av arbeidstid fortsatt være presis og samtidig ikke fordre så stort administrativt arbeid som instituttet legger inn der i dag. Programstyret advarer mot å utvikle

for firsiktet telling av arbeidstid, men at individuell fleksibilitet kan opprettholdes ved at både arbeidstaker og -giver kan ha et visst rom for over- og underbruk av arbeidstid fra et år til et neste.

Programstyret i musikkvitenskap: kommenterer vekting på forelesninger, og mener at fortsatt bruk av faktor 4 er rimelig for forelesninger. De foreslår faktor 5 ved forelesninger i sammenheng med opprettelse av nye emner. Programstyret peker på behovet for at fakultetet har felles retningslinjer, samtidig som systemet for undervisningstidsregnskap må ta høyde for ulikheten i studieprogrammene på fakultetet.

Generelle vurdering

Når «tid til forskning» er overskriften på arbeidet med å etablere ordninger for undervisningsregnskap på Fakultet for kunst, musikk og design, så forstå vi dette som en anerkjennelse av betydningen av å fostre gode arbeidsvilkår for de vitenskapelige ansatte med god balanse mellom tid til forskning og tid til undervisning slik prosentinndelingene 46% + 46% + 8% tilsier. Utfordringen i dag er at akademikere generelt opplever økende krav til prestasjon innen forskning samtidig med at institusjonene opplever økt økonomisk press og økende konkurranse i sektoren. Det er med dette som bakgrunn viktig å finne en god nok balanse som gir de vitenskapelige ansatte mulighet til å prestere godt på forskning samtidig som undervisningen ikke blir skadelidende og vi opprettholder høy kvalitet på våre utdanningstilbud. Instituttets vurdering i en situasjon der vi er forespeilet økonomiske utfordringer og nedskjæringer er at vi ikke kan innføre endringer i faktorsystemet som gir økt belastning på den totale undervisningsressursene.

Forslaget slik det foreligger per i dag ser ut til å øke ressursene som skal inn i undervisningsregnskapet noe, blant annet ved forslagene om at instituttrådsmedlemmer, programstyremedlemmer og medlemmer fakultetets utvalg skal godkjøres med timer i undervisningsregnskapet. Eksisterende praksis på Griegakademiet er at slike verv normalt vil inngå i de 8% som er avsatt til administrasjon. Unntak er fakultetsstyret og programstyreleder verv. For Griegakademiet vil bare vervene til medlemmer i instituttrådet og programstyret utgjøre en samlet undervisningsressurs tilsvarende 1200 arbeidstimer som da til nå har vært brukt til eksplisitte undervisningsoppgaver. En justering av praksis på GA i henhold til forslaget vil derfor måtte følges av reduksjon i undervisningsmengde hvis dette ikke skal ha budsjettmessige konsekvenser. Instituttet vil foreslå at slike verv normalt inngår i ordinære administrasjonsressursen, men at det gjøres individuelle vurderinger når ansatte har svært stor belastning, eller der de ikke har administrasjonstid (8%) i sin arbeidskontrakt. Vår anbefaling vil imidlertid være at instituttleder her må gjøre skjønnsmessige vurderinger av arbeidsomfang knyttet til verv. Men det er heller ikke ønskelig at det i praksis innføres behov for et eget arbeidstidsregnskap for den administrative (8%) ressursen.

Det er helt klart at vi på fakultetet har stor bredde i studieprogram. Det er også svært viktig at fakultetet finner et system som skaper en opplevelse av forutsigbarhet og rettferdighet både for de ulike typene studieprogram, innad i hvert enkelt institutt og på tvers av instituttene. Det er viktig at de felles retningslinjene er utformet slik at de gir retning for praktisering av arbeidstidsregnskap på instituttene, og at de er brukbare og relevante på tvers av ulike typer studieprogram. Samtidig vil det selvsagt være behov for faglige vurderinger og justeringer i praksis knyttet til enkelte institutt og enkelte fagområder. Det som nå foreslått av felles retningslinjer som gjelder eksplisitte

undervisningsoppgaver er ikke helt klart, og alle de programstyrene innen de mer vitenskapelig fagområdene musikkvitenskap, musikkterapi og musikkpedagogikk peker alle på at de opplever retningslinjene som mangelfulle med tanke på undervisningspraksis i disse fagområdene. For veiledningsoppgavene som nevnes er det kun undervisningsmengde og ikke faktor som det gis retningslinjer for. Det er også uklart om de felles normene for undervisningsmengde på BA og MA veiledning hoveddisiplin er ment å gjelde kun for de utøvende og skapende utdanningene, eller om de er ment som retningslinje for antall veiledningstimer for masteroppgaveveiledning og bacheloroppgaveveiledning (i de vitenskapelige studieprogrammene). På tvers av instituttene ser vi også at fakultetet hvis faktorene som er foreslått på de ulike instituttene blir retningsgivende, at det legges opp til ganske ulike praksiser også for de undervisningsoppgavene som man har definert felles angående undervisningsmengde. Eksempelvis er brukes faktoren 2,55 på GA om individuell veiledning hoveddisiplin (utøvende fagområder) mens på Kunstakademiet er det brukt faktor 2,5. Det er enkelte diskrepanser mellom de felles retningslinjene og retningslinjene som her foreslås på Griegakademiet. For eksempel gjelder dette bruken av faktor 4 som norm på forelesning versus den felles normen.

Det er behov for ytterligere presiseringer av hvordan arbeidstidsregnskap skal praktiseres. Innenfor FUM institusjonene ser vi enkelte variasjoner i forhold til om eksamen og opptaksprøver er regnet inn i forberedelsesfaktoren på undervisning i hoveddisiplin (hovedinstrument). Her vil instituttets holdning være at vi bør søke å forenkle systemet, mer enn å legge til nye ressursberegninger. For eksempel vil vi ønske å presisere at planleggingsmøter i faggruppene inngår som en naturlig del av ressursen til undervisning.

Viktigere er det at arbeidstidsregnskap forstås ulikt av de vitenskapelige tilsatte med tanke på hvilke fleksibilitet det er rom for i praktisering av arbeidstidsregnskap. Instituttet ser behov for presiseringer fra fakultet og/eller institutt for å ha klarhet og transparens i praksis rundt disse regnskapene både når det gjelder ansvar og roller, underbooking og overbooking, og hvordan man praktiserer fleksibilitet over eksempelvis 2-3 år.

Commented [RR1]: Se f. eks retningslinjer AHKR

<https://www.uib.no/ahkr/95076/buk-av-arbeidstidsregnskap>

Konkrete kommentarer til arbeidsgruppens felles veiledende omfang av undervisningsrelaterte arbeidsoppgaver:

Arbeidsgruppens forslag til felles retningslinjer har tre hovedblokker som vi her sorterer under følgende tre typer: 1) undervisning, 2) verv, 3) søknadsbedømmelse

Vi foreslår at fakultetet vurderer om de også skal ha felles retningslinjer for eksamensarbeid/sensur.

1) Undervisning:

Veiledningsoppgaver er oppgitt i antall timer per student eller stipendiat.

Ad satsene til phd: Det antas at satsene her for phd gjelder det totale omfanget av veiledningstimer som da fordeles over en 4 års periode. Det bør presiseres om det skal være faktor på denne veiledningen.

Ad satsene til MA og BA: Tallene 30 og 27 for veiledning på MA og BA tilsvarer det som GA har hatt som norm på hoveddisiplinundervisning i studieprogrammet utøvende musikk. Denne

undervisningsmengden har vi praktisert per år i det studieprogrammet med faktor 2,55 på undervisningen (faktor for dette på KA er 2,5). Det kan være hensiktsmessig å ha felles retningslinjer på fakultetet for individuell veiledningsressurs for de utøvende og skapende studieprogrammene. En økonomisk betraktning her er imidlertid at hvis det blir nødvendig å redusere undervisningsmengde for å få balanse i arbeidstidsregnskap versus instituttens tilgjengelige undervisningsressurser, så vil en relativt liten endring i disse individuelle undervisningstimene kunne hatt en relativt stor effekt.

Fakultetet bør vurdere om man også ønsker å ha en felles faktor for slike individuelle undervisningsoppgaver inne de skapende og utøvende fagområdene. Samtidig er det viktig at satsene som beskrives her skaper relevans for alle studieprogrammene. For bedre klarhet bør fakultetet vurdere å klargjøre normer for antall veiledningstimer på MA oppgave. Vi foreslår her samme praksis som på HF 30 timer med faktor 2 for 60 stp masteroppgave).

Ad vektingsfaktorer forelesning/undervisning: Her foreslås kun 2 felles faktorer: høy (5) og lav (3). det antas at disse faktorene kun gjelder ulik type gruppe og «klasseromsundervisning». Vi mener faktor 5 må kun brukes unntaksvis eksempelvis når det opprettes nye emner. Norm for forelesning bør fortsatt være 4, Norm for ulike typer gruppeundervisning bør gi mulighet for både faktor 3 og faktor 2.

2) Verv

Det er åpenbart at satsene for verv, hvis disse skal praktiseres slik at de trekkes fra i undervisningsregnskapet vil føre til en stor økt belastning på våre undervisningsressurser. Det er vår oppfatning at en del av disse vervene normalt bør inngå i den administrative ressursen. De foreslåtte timerressursene for slike verv ligger relativt høyt sammenliknet med f. eks HF der for eksempel instituttrådsmedlemmer har 15 timer allokert til dette. Instituttet vil derfor understreke at det er svært viktig at fakultet gir noen retningslinjer for hvilken type oppgaver som de mener den administrative ressursen skal brukes til, og hvilke oppgaver som skal trekkes inn i undervisningsregnskapet.

3) Søknadsbedømmelse

Det er relevant slik forslaget gjør å skille mellom vurdering av professorsøknader og førsteamanuensisøknader på grunn av ulik mengde dokumentasjon av kunstnerisk arbeid eller vitenskapelige tekster som sendes inn for bedømming. For førsteamanuensisbedømming foreslås 40 timer som sats for 4-7 søkere.

Satsen 5 per stipendiatsøknad er noe høy, foreslår nedjustering til 3. (HF har eksempelvis 1)

Sats 5 per søker for ansettelse/intervjukomite: ikke hensiktsmessig å fastsette dette generelt i tillegg til den sakkyndige bedømmingen. Her vil vi foreslå varierende timeantall.

Undervisningsfaktorer GA:

Forslagene her følger i all hovedsak eksisterende praksis. Også her vil det være ønskelig å legge til antall timer til masteroppgaveveiledning. For eksamensarbeid innenfor de vitenskapelig orienterte

studieprogrammene er det svært varierende ressursbruk i ulike vurderingsoppgaver basert på lengde på studentoppgaver. Her kan det foreslås at det presiseres 10 timer for vurdering masteroppgaver, og at det for øvrig vil beregnes fra 1-3 timer per kandidat for vurdering av kortere skriftlige oppgaver. Her kan det være behov for et tilleggsreglement. Antall timer til veiledning av tekst bør også inngå litt mer nyansert i oversikten.

I oversikten over undervisningsoppgaver og faktorer på disse vil vi forelå en forenkling der vi kombinere noen av de fastsatte kategoriene.

Forslag endringer i skjema felles KMD

Veiledningskategori		Antall undervisningstimer	Kommentar/justering
Hovedveileder PhD kandidat		60	
Biveileder PhD kandidat		40	
Hovedveileder MA student		30	Har vi gode nok faglige begrunnelser for at MA studentene skal ha 30 timer versus BA studentene
“Prosjektveileder” MA		15	
Veiledning MA oppgave	60 stp 30 stp	30 20	LAGT TIL
Veiledningsressurs BA student		27	Innebærer kun den individuelle veiledningen?
Veiledningsressurs semesteroppgaver		1-3 5 for BA oppgave	LAGT TIL
Eksamensarbeid utøvende	1 time pr kandidat		
Eksamensarbeid skriftlig	2 timer pr kandidat		Forslag endring: MA oppgave sensur 10 timer Semesteroppgaver og skriftlig eksamen 1-3 timer
Opptaksarbeid	Faktor 1		LAGT TIL

Forslag endringer i skjema GA

Undervisningsform	merknad	vektning	Forslag endring
-------------------	---------	----------	-----------------

Individuell veiledning i hoveddisiplin og biinstrument		2,55	Bør denne også gjelde bruksinstrument? Skal vi operere med denne merkelige 2,55 satsen, eller vurdere å endre denne til 2,5
Fellesundervisning hoveddisiplin		3	
Undervisning med akkompagnatør		3	
Ensemble og gruppeundervisning utøvende		3	
Prosjektarbeid (orkester, grupper, scenisk)		3	Kan disse to slås sammen til en: Workshop, masterclass, prosjektarbeid
Workshop og masterclass		3	
Gruppeundervisning i praktiske og utøvende fag		3	Kan denne inngå i kategorien «Ensemble og gruppeundervisning utøvende»
Gruppeundervisning teorifag		3	
Forelesninger		4	
Oppgaveveiledning, individuelt og i grupper		2	
Veiledning i prosjektarbeid		2	
Praksisarbeid/-undervisning		2	Praksisveiledning praksisbesøk
seminarundervisning		3	
Gruppeundervisning produksjonsfag/prosjektarbeid		3	Er denne nødvendig som en egen kategori?
Muntlige presentasjoner (oppgaver)		2	Vet ikke helt hva denne er? Studentpresentasjoner, studentledet undervisning

Oppsummering:

Behov for presiseringer og retningslinjer for praksis

Arbeidsgruppen har lagt et godt grunnlag for videre utvikling av arbeidstidsregnskap. Vi vil understreke behovet for at systemet blir brukervennlig og gjennomførbart, og med en viss fleksibilitet. Vi ser behov for at fakultetet utvikler retningslinjer for følgende:

1. Retningslinjer for bruk av den administrative 8% ressursen versus avskrivning av verv i undervisningsregnskapet
2. Retningslinjer ved overbooking/underbooking i undervisningsregnskapet, med eksempelvis smertegrense for avvik i en 3 års periode.
3. Vi anbefaler at fakultetet vurderer nærmere hvilke arbeidsoppgaver med faktorer som skal være nedfelt i fakultetets felles reglement, for eksempel ressursbruk verv, veiledning, vurderingskomitearbeid, sensorarbeid.

Videre oppfølging på instituttet

Det vil være behov for en grundig gjennomgang av bruk av faktorer på alle studieprogram og alle emner på instituttet, for å få en rimelig lik praktisering av faktorer på tvers av studieprogram. Vi ønsker også da å vurdere mulige grep for å forenkle systemet, samtidig som det blir klare presiseringer av hva som inngår i disse faktorene.

Gjennomgangen av faktorbruk i studieprogrammene bør gjøres samtidig med en gjennomgang av undervisningsformer og eksamensformer, for å sikre at den totale ressursbruken (undervisningsmengde og faktor) ikke fører til økte kostnader.